

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112 28, 41, 55, 61, 68,
87, 89, 101, 104¹, 104², 110, 111, 129, 131, 154 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO,
ĮSTATYMO PAPILDYMO 55¹ STRAIPSNIU BEI 56, 57, 58, 59, 60
STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS
ĮSTATYMAS

2014 m. d.
Vilnius

1 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Detalią šio straipsnio įgyvendinimo tvarką pagal savo kompetenciją nustato centrinis mokesčių administratorius, atsižvelgdamas į atitinkamų tarptautinių sutarčių ar susitarimų nuostatas **ir asmens duomenų apsaugai taikomus reikalavimus.**“

2 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 41 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„41 straipsnis. Paaškinimų apie turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius pateikimas

1. Mokesčių mokėtojas privalo ne vėliau kaip per 10 dienų (jei mokesčių administratorius nenustato ilgesnio termino) nuo šio Įstatymo 33 straipsnio 13 punkte minimo mokesčių administratoriaus nurodymo įteikimo dienos pateikti paaškinimus apie turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius ir juos pagrįsti.

2. Turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltiniai, mokesčių administratoriui pareikalavus, pagrindžiami įstatymų reikalavimus atitinkančiais sandoriais patvirtinančiais dokumentais, kitais juridinę galią turinčiais dokumentais. Sandorius patvirtinančiuose dokumentuose, kituose juridinę galią turinčiuose dokumentuose turi būti nurodyti duomenys, leidžiantys nustatyti lėšas išmokėjusio asmens tapatybę.“

3 straipsnis. 55 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 55 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„55 straipsnis. Informacijos apie atidarytas ir uždarytas sąskaitas pateikimas
Finansų rinkos dalyvių teikiama informacija

1. ~~Kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigos privalo pateikti mokesčių administratoriui informaciją apie Lietuvos ir užsienio juridinių asmenų (jų filialų ir atstovybių) bei fizinių asmenų atidarytas ir uždarytas visų rūšių sąskaitas. Informacija pateikiama Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos raštu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sąskaitos atidarymo ar uždarymo dienos arba kitais kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigos ir centrinio mokesčių administratoriaus tarpusavio sutartyje nustatytais būdais ir terminais.~~

1. Prižiūrimi finansų rinkos dalyviai, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatyme, privalo centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie asmenų atidarytas ir uždarytas visų rūšių sąskaitas, jų apyvartas ir likučius, palūkanas, skolinius įsipareigojimus, vertybinius popierius, draudimo įmokas, pensijų draudimo įmokas, taip pat kitą informaciją, reikalingą mokesčių administratoriaus funkcijoms atlikti.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos teikėjus, duomenų rūšis ir mastą, nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.“

4 straipsnis. Įstatymo papildymas 55¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 55¹ straipsniu ir jį išdėstyti taip:

„55¹ straipsnis. Kita trečiųjų asmenų teikiama informacija

1. Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys privalo kartą per metus pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie fiziniams asmenims suteiktas, jų grąžintas ir iš fizinių asmenų gautas paskolas bei jų dydį centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais, išskyrus atvejus, kai ši informacija teikiama šio Įstatymo 55 straipsnio nustatyta tvarka.

2. Lietuvos Respublikoje įregistruotos mokslo ir studijų bei formaliojo profesinio mokymo įstaigos privalo kartą per metus pranešti Valstybinei mokesčių inspekcijai apie fizinių asmenų (fizinių asmenų nauda) sumokėtas už profesinį mokymą ir (ar) studijas, kurias baigus įgyjamas aukštasis išsilavinimas ir (ar) suteikiama kvalifikacija, taip pat už doktorantūros bei meno aspirantūros studijas sumas centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

3. Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie iš jų dalyvių – fizinių asmenų – gautus piniginius įnašus (įskaitant įnašus nuostoliams padengti), kai vieno fizinio asmens per vienus kalendorinius metus įnešta suma yra ne mažesnė kaip penkiasdešimt tūkstančių litų. Informacija pateikiama kartą per metus centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

4. Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie įsiskolinimus fiziniams asmenims už šių asmenų juridinio asmens vardu patirtas išlaidas ir fizinių asmenų įsiskolinimus už iš to juridinio asmens atsiskaitytinai gautas išmokas, jeigu įsiskolinimas vienam fiziniam asmeniui arba vieno fizinio asmens įsiskolinimas kalendorinių metų gruodžio 31 d. yra ne mažesnis kaip penkiasdešimt tūkstančių litų. Informacija pateikiama kartą per metus centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

5. Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie užsienio juridinių asmenų jiems suteiktas paslaugas Lietuvoje, jeigu pagal vieną sandorį arba pagal keletą per vienus kalendorinius metus su tuo pačiu asmeniu sudarytų sandorių gautų paslaugų vertė yra ne mažesnė kaip penkiasdešimt tūkstančių litų. Informacija pateikiama kartą per metus centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

6. Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie kiekvieną nenuolatinių Lietuvos gyventoją, dirbantį šiame juridiniame asmenyje Lietuvoje pagal laikinojo įdarbinimo sutartį, sudarytą su užsienio valstybės juridiniu asmeniu.

Informacija pateikiama centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.“

5 straipsnis. 56, 57, 58, 59, 60 straipsnių pripažinimas netekusiais galios

Pripažinti netekusiais galios 56, 57, 58, 59, 60 straipsnius.

~~„56 straipsnis. Informacijos apie suteiktas ir gautas paskolas pateikimas~~

~~1. Lietuvos Respublikoje registruoti juridiniai asmenys (išskyrus kredito įstaigas) privalo kartą per metus pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie fiziniams asmenims suteiktas, jų gražintas ir iš fizinių asmenų gautas paskolas bei jų dydį centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.~~

~~2. Kredito įstaigos privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie fiziniams asmenims suteiktas, taip pat jų gražintas gyvenamajam būstui statyti arba jam įsigyti paskolas bei jų dydį ir už šias paskolas fizinių asmenų sumokėtas palūkanų sumas. Informacija pateikiama kartą per metus centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.~~

~~3. Finansų įstaigos, kaip ši sąvoka apibrėžta Finansų įstaigų įstatyme, privalo kartą per metus pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie fizinių asmenų sumokėtas sumas (išskiriant palūkanas) už gyvenamojo būsto lizingą (finansinę nuomą) centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.~~

~~57 straipsnis. Informacijos apie įsigytus vertybinius popierius pateikimas~~

~~Vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkai privalo kartą per metus pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie asmenų įsigytus vertybinius popierius centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.~~

~~58 straipsnis. Informacijos apie įmokas už studijas pateikimas~~

~~Lietuvos Respublikoje registruotos mokslo ir studijų įstaigos privalo kartą per metus pranešti Valstybinei mokesčių inspekcijai apie fizinių asmenų (fizinių asmenų naudai) sumokėtas už studijas, kurias baigus įgyjamas aukštasis išsilavinimas ir (ar) suteikiama kvalifikacija, taip pat už doktorantūros bei meno aspirantūros studijas sumas centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.~~

~~59 straipsnis. Informacijos apie sumokėtas gyvybės draudimo įmokas pateikimas~~

~~Lietuvos Respublikoje registruotos draudimo įmonės privalo kartą per metus pranešti Valstybinei mokesčių inspekcijai apie fizinių asmenų (fizinių asmenų naudai) sumokėtų gyvybės draudimo įmokų sumas centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.~~

~~60 straipsnis. Informacijos apie pensijų draudimo įmokas pateikimas~~

~~Lietuvos Respublikoje registruoti pensijų draudimo įmokas priimančys fondai privalo kartą per metus pranešti Valstybinei mokesčių inspekcijai apie asmenų (jų naudai) sumokėtų pensijų draudimo įmokų sumas centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.“~~

6 straipsnis. 61 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 61 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„61 straipsnis. Informacijos, būtinos Europos Bendrijos Tarybos
direktyvai 2003/48/EB ir tarptautinėms sutartims ar
susitarimams įgyvendinti, pateikimas

Tretieji asmenys privalo centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją, būtiną Europos Bendrijos Tarybos direktyvai 2003/48/EB dėl palūkanų, gautų iš taupymo pajamų, apmokestinimo **ir tarptautinių sutarčių ar susitarimų nuostatomis dėl keitimosi mokesčine informacija** įgyvendinti. Pateiktinų duomenų sąrašą bei juos privalančių teikti subjektų kategorijas, atsižvelgdama į minėtosios direktyvos **ir tarptautinių sutarčių ar susitarimų** nuostatas, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.“

7 straipsnis. 68 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 68 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Jeigu kitaip nenustatyta **šiam straipsnyje** ar atitinkamo mokesčio įstatyme, mokesčių mokėtojas ar mokesčių administratorius mokesčių apskaičiuoti arba perskaičiuoti gali ne daugiau kaip už einamuosius ir penkerius praėjusius kalendorinius metus, skaičiuojamus atgal nuo tų metų, kada pradėdama mokesčių apskaičiuoti arba perskaičiuoti, sausio 1 dienos.“

2. Papildyti 68 straipsnį nauja 3 dalimi:

„3. Mokesčių mokėtojui pateikus mokesčio deklaraciją arba patikslintą mokesčio deklaraciją likus mažiau kaip 90 dienų iki šio straipsnio 1 dalyje numatyto mokesčio apskaičiavimo (perskaičiavimo) termino pabaigos, mokesčių administratorius gali patikrinti šioje deklaracijoje deklaruoto mokesčio apskaičiavimo teisingumą ir jį perskaičiuoti neatsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalies nuostatas, jeigu patikrinimą pradeda ne vėliau kaip per 90 dienų nuo šios deklaracijos pateikimo dienos.“

2. Buvusias 68 straipsnio 3 ir 4 dalis laikyti atitinkamai 4 ir 5 dalimis.

8 straipsnis. 87 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 87 straipsnio 2 dalį.

~~„2. Mokesčių išskaičiuojančio asmens permokėtos gyventojų pajamų mokesčio sumos gali būti įskaitomos tik gyventojų pajamų mokesčiui bei su juo susijusioms sumoms padengti ir tik tuo atveju, jeigu jos nesusidarė dėl per daug išskaityto pajamų mokesčio.“~~

9 straipsnis. 89 straipsnio pakeitimas

Papildyti 89 straipsnio 1 dalį 4 punktu:

„4) mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymo nustatytu laiku nesumoka nedeklaruojamo mokesčio.“

10 straipsnis. 101 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 101 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Mokesčių mokėtojo turtas gali būti areštuojamas, jeigu mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymo nustatyta tvarka nesumokėjo mokesčio ir su juo susijusių sumų arba jeigu mokesčių administratoriui priėmus sprendimą, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokesčiai ir (arba) su juo susijusios sumos, yra pavojus, kad mokesčių mokėtojas jam priklausančią turtą gali paslėpti, parduoti ar kitokiu būdu jo netekti ir dėl to gali būti sunku arba neįmanoma išieškoti mokesčio ir su juo susijusių sumų. **Mokestinio ginčo metu priėmus sprendimą panaikinti mokesčių administratoriaus sprendimą ir pavesti mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą, turto areštas lieka galioti.“**

11 straipsnis. 104¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 104¹ straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„104¹ straipsnis. Mokestinės prievolės nustatymas pagal paskutinės prieš tai buvusio mokestinio laikotarpio mokesčių mokėtojo pateiktos mokesčio deklaracijos duomenis mokesčių mokėtojai nepateikus deklaracijos“.

2. Pakeisti 104¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Mokesčių administratorius, siekdamas užtikrinti nedeklaruotos mokestinės prievolės įvykdymą, centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka turi teisę savo sprendimu nustatyti mokesčių mokėtojai mokestinę prievolę pagal paskutinės prieš tai buvusio mokestinio laikotarpio mokesčių mokėtojo pateiktos to mokesčio deklaracijos, kurioje mokesčių mokėtojas deklaravo mokėtiną mokesčio sumą, duomenis, jeigu mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymo nustatyta tvarka laiku nepateikia atitinkamo mokesčio deklaracijos. **Mokestinės prievolės dydis nustatomas pagal ankstesnių mokesčių mokėtojo pateiktų to mokesčio deklaracijų duomenis ir (arba) kitą mokesčių administratoriui šio ir kitų mokesčių įstatymų nustatyta tvarka šio mokesčių mokėtojo ir trečiųjų asmenų pateiktą informaciją.**“

12 straipsnis. 104² straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 104² straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nurodymas atsiskaityti negrynaisiais pinigais gali būti duodamas, jeigu mokesčių mokėtojas arba mokesčių mokėtojo – juridinio asmens vadovas ar jo įgaliotas asmuo, veikdamas to juridinio asmens naudai arba interesais, buvo pripažintas kaltu arba jam buvo paskirta administracinė nuobauda dėl apgaulingo ar aplaidaus apskaitos tvarkymo, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo ir (ar) jo realizavimo, nelegalaus darbo, darbo užmokesčio mokėjimo tvarkos pažeidimo, buhalterinės piniginių lėšų ir materialinių vertybių apskaitos taisyklių pažeidimo, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimo ir teistumas neišnykęs ir nepanaikintas arba nuo tos dienos, kurią pasibaigia administracinės nuobaudos vykdymas, nėra praėję daugiau kaip vieni metai, **taip pat kai mokesčių administratorius vykdo mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos priverstinį išieškojimą.**“

2. Pakeisti 104² straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Nurodymas atsiskaityti negrynaisiais pinigais taip pat gali būti duodamas, jeigu patikrinimo, ar teisingai apskačiuotas ir sumokėtas mokestis, **mokestinio tyrimo metu**, taip pat pavedimo dėl specialisto išvados teikimo vykdymo metu nustatoma mokesčių įstatymų pažeidimų ir yra pagrįsta rizika, kad mokesčių mokėtojas, atsiskaitydamas grynaisiais pinigais, gali slėpti pajamas ar kitaip vengti mokėti mokesčius.“

13 straipsnis. 110 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 110 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Jeigu dėl atskiro mokesčio to mokesčio įstatymas nenustato kitaip, ~~skundo~~, kilus mokestiniam ginčui ~~skundo~~ padavimas **centriniam mokesčių administratoriui ir Mokestinių ginčų komisijai** stabdo **100 procentų ginčijamos mokesčių, baudų ir delspinigių sumos, o tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas paduoda skundą teismui – 90 procentų, ginčijamų ginčijamos mokesčių sumos ir 100 procentų ginčijamos baudų ir delspinigių sumos** priverstinį išieškojimą, taip pat atitinkamai mokesčių mokėtojo turimos mokesčio permokos (skirtumo) įskaitymą minėtosioms sumoms padengti (išskyrus atvejus, kai įskaitoma mokesčių mokėtojo prašymu), tačiau nėra

kliūtis taikyti mokestinės prievolės užtikrinimo priemonės, nurodytas šio Įstatymo 95 straipsnyje, arba pagrindas jas naikinti.“

14 straipsnis. 111 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 111 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„Paaškęjus, kad mokesčių administratorius nepagrįstai išieškojo mokestį ar su juo susijusias sumas, jos grąžinamos šio Įstatymo 87 straipsnyje nustatyta tvarka nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo atitinkamo mokesčių mokėtojo pareiškimo gavimo dienos. Jei nepagrįstai išieškotos sumos laiku negrąžinamos, mokesčių mokėtojo naudai šio Įstatymo 87 straipsnio nustatyta tvarka yra skaičiuojamos palūkanos, jeigu atskiro mokesčio įstatymas dėl to mokesčio nenustato kitaip. **Jei pasibaigus mokestiniam ginčui paaškėja, kad mokesčių administratorius nepagrįstai išieškojo dalį ginčytos mokesčio sumos, mokesčių mokėtojo naudai skaičiuojamos palūkanos už laikotarpį nuo išieškojimo dienos iki sprendimo dėl mokesčių mokėtojo skundo įsiteisėjimo dienos.**“

15 straipsnis. 129 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiomis galios 129 straipsnio 2 ir 3 dalis.

~~„2. Su patikrinimo aktu pasirašytinai supažindinamas mokesčių mokėtojas (jo atstovas).“~~

~~3. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas (jo atstovas) atsisako pasirašyti patikrinimo aktą arba mokesčių mokėtojas (jo atstovas) nerandamas ar neatvyksta pasirašyti patikrinimo akto, apie tai pažymima patikrinimo akte.“~~

16 straipsnis. 131 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 131 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

~~„3. Mokesčių mokėtojas savo atskiru rašytiniu pareiškimu arba pasirašydamas patikrinimo aktą gali nurodyti, kad nesinaudos savo teise pateikti pastabas dėl patikrinimo akto.“~~

17 straipsnis. 154 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 154 straipsnio 4 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„5) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą ir paveda vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą ir bei priimti naują sprendimą.“~~

2. Papildyti 154 straipsnio 4 dalį 6 punktu:

„6) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą ir paveda priimti naują sprendimą.“

18 straipsnis. Pasiūlymai Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir centriniam mokesčių administratoriui

Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija ir centrinis mokesčių administratorius iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

19 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus 6 straipsnį, 18 straipsnį ir šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2015 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 3 straipsnis, šio įstatymo 4 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 55¹ straipsnio 1 ir 2 dalys, šio įstatymo 5 straipsnis įsigalioja 2016 m. sausio 1 d.

3. Mokesčių mokėtojai iki 2015 m. birželio 30 d. centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka turi informuoti mokesčių administratorių apie po 2010 m. sausio 1 d. gautų pajamų ir įsigyto turto (įskaitant pasiskolintas pinigines lėšas) įsigijimo šaltinius, išskyrus atvejus, kai šie šaltiniai buvo deklaruoti paties mokesčių mokėtojo ar trečiųjų asmenų teisės aktų nustatyta tvarka. Jeigu mokesčių mokėtojas šio straipsnio nustatyta tvarka iki 2015 m. birželio 30 d. tokios informacijos mokesčių administratoriui nepateikia, mokesčių administratorius į vėliau mokesčių mokėtojo pateiktą informaciją neatsižvelgia ir jos nevertina.

4. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos ir neužbaigtos mokesčių administravimo procedūros užbaigiamos pagal jų pradėjimo metu galiojusių teisės aktų nuostatas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas